

Briuselis, 2016 05 25
COM(2016) 289 final

2016/0152 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl geografinio blokavimo ir kitokių formų diskriminavimo dėl klientų pilietybės, gyvenamosios arba įsisteigimo vietos problemos sprendimo būdų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 ir Direktyva 2009/22/EB

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2016) 173 final}

{SWD(2016) 174 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

2015 m. gegužės mėn. priimtoje Bendrosios skaitmeninės rinkos strategijoje¹ ir 2015 m. spalio mėn. priimtoje Bendrosios rinkos strategijoje² paskelbta apie teisėkūros veiksmus, kuriais bus sprendžiama nepagrįsto geografinio blokavimo problema ir visapusiškai kovojama su diskriminavimu dėl rinkos dalyvių pilietybės, gyvenamosios arba įsisteigimo vietos (kad būtų patogiau, šiame aiškinamajame memorandume abi vietos vadinamos vienu terminu – „gyvenamoji vieta“).

Bendrasis šio pasiūlymo tikslas – suteikti klientams geresnę prieigą prie prekių ir paslaugų bendrojoje rinkoje užkertus kelią tiesioginiam ir netiesioginiam diskriminavimui, kai komercinės veiklos subjektai rinką dirbtinai suskaido pagal klientų gyvenamąsias vietas. Klientai nevienodai aptarnaujami, kai perka internetu, taip pat nuvykę į kitas valstybes nares nusipirkti prekių arba paslaugų.

Nediskriminavimo principas nustatytas Direktyvos 2006/123/EB³ (Paslaugų direktyva) 20 straipsnio 2 dalyje, tačiau prekių arba paslaugų kitose valstybėse įsigyti norintiems klientams vis dar atsisakoma jas parduoti arba nustatomos kitokios sąlygos. Iš esmės tai lemia neapibrėžtumas, kas yra objektyvūs kriterijai, kuriais pagrindžiami būdų, kuriais komercinės veiklos subjektai aptarnauja klientus, skirtumai. Kad ši problema būtų išspręsta, komercinės veiklos subjektai ir klientai turėtų aiškiau suprasti situacijas, kuriose nepateisinama aptarnavimo skirtumus grįsti gyvenamąja vieta.

Šiame pasiūlyme draudžiama blokuoti prieigą prie interneto svetainių bei kitų elektroninių sąsajų ir nukreipti klientus iš vieno tam tikrai šaliai skirtos svetainės arba sąsajos varianto į kitai šaliai skirtą tokios svetainės arba sąsajos variantą. Be to, jame draudžiama klientus diskriminuoti keturiuose konkrečiuose prekių ir paslaugų pardavimo situacijose ir neleidžiama diskriminavimo draudimo apeiti pardavimo susitarimuose, sudaromuose kliento iniciatyva (kitaip – pasyviojo pardavimo susitarimuose). Tokie veiklos metodai turi įtakos vartotojams ir įmonėms – galutiniams prekių naudotojams ar paslaugų gavėjams, todėl šiame pasiūlyme nustatytos taisyklės turėtų būti jiems naudingos. Vis dėlto turėtų būti padaryta išimtis tiems sandoriams, kuriuos sudarydamos įmonės įsigyja prekes ir paslaugas, kad jas perparduotų, taip komercinės veiklos subjektams bus suteikta galimybė savo platinimo sistemas kurti pagal Europos konkurencijos teisę.

Šiame pasiūlyme nesprendžiamas kainodaros klausimas, todėl komercinės veiklos subjektai kainas gali nusistatyti laisvai ir be diskriminavimo. Čia nesprendžiamas ir dinamiškos kainodaros klausimas, t. y. tai, kaip komercinės veiklos subjektai kainas ilgainiui keičia, priklausomai nuo įvairių veiksnių, nesusijusių su klientų gyvenamąja vieta.

¹ COM (2015) 192 final.

² COM (2015) 550 final.

³ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Direktyvoje 2000/31/EB⁴ (Elektroninės komercijos direktyva) nustačius kilmės šalies principą, informacinės visuomenės paslaugas teikiantiems komercinės veiklos subjektams suteikta galimybė vykdyti veiklą keliose valstybėse ir savo paslaugas teikti pagal tokias taisykles, kokios taikomos jų įsisteigimo valstybėje. Be to, Paslaugų direktyvoje nustatytos paslaugų gavėjų teisės ir siekiama pagal 20 straipsnį užtikrinti, kad Sąjungoje įsisteigę paslaugų teikėjai klientus aptarnautų vienodai, neskirstydami jų (tiesiogiai arba netiesiogiai) pagal pilietybę arba gyvenamąją vietą. Tačiau 20 straipsniu diskriminavimo problema galutinai neišspręsta, o ji taikant teisinio neaiškumo nesumažėjo. Todėl nediskriminavimo taisyklės laikymąsi sunku užtikrinti praktiškai. Kad nekiltų abejonių, šiame pasiūlyme aiškiai nustatoma vadovautis šio reglamento nuostatomis, jei jos būtų nesuderinamos su Paslaugų direktyvos 20 straipsnio 2 dalimi.

Taip pat yra kitų diskriminavimo draudimo nuostatų, be kitų dalykų, pavyzdžiui, transporto sektoriuje, draudžiama dėl gyvenamosios vietos nesuteikti prieigos prie interneto svetainių arba nukreipti į kitas tokias svetaines⁵.

Apie nediskriminimą dėl naudojamų mokėjimo priemonių pasakytina, kad Reglamentu (ES) Nr. 260/2012 komercinės veiklos subjektams jau uždrausta reikalauti, kad mokėjimui, kurį rengiamasi atlikti, reikalingos banko sąskaitos būtų tam tikroje valstybėje narėje. Kitoms mokėjimo priemonėms toks principas nenumatytas. Reglamentu (ES) 2015/71 apriboti tarpbankiniai mokesčiai už kortele grindžiamas mokėjimo operacijas ir taip sudarytos geresnės sąlygos naudotis kredito kortelėmis. Be to, Direktyva (ES) 2015/2366⁶ sukurti visiškai integruotos mažmeninio mokėjimo rinkos Europos Sąjungoje pagrindai. Šiuo reglamentu nustatoma daugiau reikalavimų – komercinės veiklos subjektams draudžiama mokėjimo sąlygas keisti priklausomai nuo kliento gyvenamosios vietos. Tačiau svarbu prisiminti, kad komercinės veiklos subjektai laisvai sprendžia, kokias mokėjimo priemones priimti iš vietinių ir iš užsienio klientų.

Pasiūlymas yra suderinamas su galiojančiais Sąjungos teisės aktais dėl taikytinos teisės ir jurisdikcijos⁷.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Šiuo pasiūlymu papildomos kitos strategijų „Bendroji skaitmeninė rinka“ ir „Bendroji rinka“ iniciatyvos ir siekiama vartotojams ir įmonėms visoje Sąjungoje sudaryti tinkamas geresnės prieigos prie paslaugų sąlygas.

⁴ 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje.

⁵ Nediskriminavimo principas įtvirtintas Reglamento (ES) Nr. 181/2011 dėl miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų transporto keleivių teisių 1 straipsnio a punktu ir 4 straipsnio 2 dalimi, taip pat Reglamentu (ES) Nr. 1177/2010 dėl jūrų ir vidaus vandens keliais vykstančių keleivių teisių. Apie nediskriminimą oro susisiekimo sektoriuje rašoma Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių 23 straipsnio 2 dalyje ir 16 straipsnio 1 dalyje.

⁶ 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/2366 dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2002/65/EB, 2009/110/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 ir panaikinama Direktyva 2007/64/EB

⁷ 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo; 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinės prievolės taikytinos teisės (Roma I).

Tarp šių iniciatyvų – pasiūlymai priimti direktyvą dėl tam tikrų skaitmeninio turinio teikimo sutarčių aspektų⁸ ir direktyvą dėl tam tikrų elektroninio ir kitokio nuotolinio prekių pardavimo sutarčių aspektų⁹. Šiais pasiūlymais siekiama visiškos darnos sektoriuose, kuriems taikomi reikalavimai. Priėmus direktyvas, dar labiau sumažės vartotojų apsaugos teisės aktų skirtumai valstybėse narėse, ypač susiję su teisių gynimo priemonėmis, kuriomis gali naudotis vartotojai, jei prekės arba skaitmeninis turinys nekokybiški.

Be to, pateiktas reglamento dėl siuntinių pristatymo į kitas valstybes paslaugų pasiūlymas, kuriuo šiame sektoriuje siekiama didinti kainų skaidrumą ir reguliavimo priežiūrą. Vartotojų ir mažųjų įmonių teigimu, siuntų pristatymo problemos, visų pirma tokios paslaugos brangumas, trukdo jiems daugiau parduoti arba pirkti kitose valstybėse narėse. Reglamento dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos klausimais peržiūros pasiūlymu siekiama geresnio nacionalinių vartotojų apsaugos įstaigų bendradarbiavimo ir suteikiamos geresnės vartotojų reklamacijų tenkinimo įvairiose valstybėse priemonės. Abi šias iniciatyvas numatyta paskelbti 2016 m. gegužės 25 d. Iniciatyva išplėsti bendrą elektroninį PVM registravimo mechanizmą siekiama dar labiau supaprastinti tarpvalstybinės prekybos sąlygas mažinant komercinės veiklos subjektams tenkančią PVM registravimo ir mokėjimo administravimo našą.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsniu. Pagal šį straipsnį Europos Sąjunga yra įgaliota priimti priemones, kurių paskirtis – pašalinti laisvo judėjimo, *inter alia*, prekių ir paslaugų, kliūtis. Pastangos šalinti tokias kliūtis gali likti bevaisės, jei privačiosios šalys kuria trukdžius, dėl kurių vidaus rinka skaidoma pagal valstybių sienas. Ši problema ypač aktuali vidaus rinkoje, kur atitinkami valstybių narių teisės aktai nepakankamai aiškūs, nevienodi ir nepakankamai veiksmingi, kad tokios kliūtys būtų pašalintos. Todėl šiuo pasiūlymu sprendžiamos problemos, kylančios dėl taikomų veiklos metodų, kurie trukdo laisvam prekių ir paslaugų judėjimui vidaus rinkoje.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Prieiga prie prekių ir paslaugų vidaus rinkoje be diskriminavimo – iš esmės tarpvalstybinis klausimas. ES priemonės būtinos siekiant, kad tarpvalstybiniai komerciniai sandoriai būtų sudaromi be diskriminavimo dėl gyvenamosios vietos. Vien valstybių narių teisės aktais neįmanoma garantuoti nediskriminavimo tarpvalstybinėje prekyboje. Veiksmingumo atžvilgiu tik ES priemonėmis galima užtikrinti, kad sąlygos, kuriomis klientams prieinamos prekės ir paslaugos, būtų vienodos visoje Sąjungoje. ES priemonėmis bus užtikrintas didesnis teisinis tikrumas, nes bus išaiškintos situacijos, kuriose aptarnavimo skirtumai dėl gyvenamosios vietos yra laikomi diskriminaciniais, todėl draudžiami.

• Proporcingumo principas

Pasiūlymu siekiama lengvinti prekių ir paslaugų prieinamumą visoje Sąjungoje sąlygas, visų pirma įpareigojus komercinės veiklos subjektus tam tikromis aplinkybėmis nediskriminuoti klientų pagal gyvenamąją vietą. Šie įpareigojimai nėra didesni, nei būtina tam, kad būtų

⁸ COM(2015) 634 final, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl tam tikrų skaitmeninio turinio teikimo sutarčių aspektų pasiūlymas.

⁹ COM(2015) 635 final, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl tam tikrų internetinio ir kitokio nuotolinio prekių pardavimo sutarčių aspektų pasiūlymas.

išspręstos nustatytos problemos, ir galioja tik šiame pasiūlyme apibrėžtose situacijose. Pasiūlymu didinamas teisinis tikrumas komercinės veiklos subjektams, nes juo išaiškinami galiojantys įpareigojimai ir nustatoma, kada klientai tarpvalstybinėje prekyboje turėtų būti aptarnaujami vienodai. Be to, dėl šio pasiūlymo komercinės veiklos subjektai nepatirs jokių neproporcingų išlaidų. Dėl pasiūlymo susidarysiančios išlaidos – daugiausia vienkartinės pritaikymo išlaidos.

- **Priemonės pasirinkimas**

Rinkos raida šioje srityje galėtų būti skatinama neprivalomosiomis priemonėmis, pavyzdžiui, rekomendacijomis arba gairėmis, tačiau tikėtina, kad jų veiksmingumas būtų labai ribotas. 2012 m. birželio 8 d. priimtose Komisijos gairėse dėl Paslaugų direktyvos 20 straipsnio 2 dalies taikymo¹⁰ išaiškintos ir tokios specifinės situacijos, kurioms taikomas šis reglamentas. Tačiau valstybės narės savo nacionalinių teisės aktų nepatiksino, kad klientams suteiktų daugiau konkrečių teisių, ir nesiėmė aktyviau užtikrinti teisės aktų reikalavimų vykdymo, o komercinės veiklos subjektai nepakeitė savo veiklos metodų.

Todėl nustatytas problemas išspręsti efektyviai galima tik teisėkūros priemone. Pirmenybė teikiama reglamentui, nes jis tiesiogiai taikomas valstybėse narėse, juo nustatomi vienodo lygio įpareigojimai privačiosioms šalims ir juo remiantis galima nediskriminavimo dėl gyvenamosios vietos taisyklės taikyti vienodai visose valstybėse narėse.

3. EX-POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Didelės viešos konsultacijos vyko nuo 2015 m. rugsėjo 24 d. iki gruodžio 28 d. Jose siekta sužinoti vartotojų, įmonių, susivienijimų ir valstybių narių atstovų nuomones. Gauti 433 atsakymai. Viešų konsultacijų rezultatai paskelbti ir pateikti poveikio vertinime. Be to, 2015 m. pradžioje Komisija visapusiškai tarėsi su suinteresuotosiomis šalimis (vartotojais, įmonėmis, vartotojų ir įmonių susivienijimais ir nacionalinėmis institucijomis), pavyzdžiui, suinteresuotųjų šalių seminaruose, kad įvertintų įvairias galimybes imtis ES priemonių ir tokių priemonių poveikį. 2016 m. vasario 18 d. Amsterdame Komisija surengė viešos konsultacijos rezultatų ir tolesnių galimybių aptarimo seminarą.

Didžioji dauguma vartotojų yra susidūrę su geografinio blokavimo arba kitų geografinių apribojimų problema, kai bandė apsipirkti kitoje ES šalyje. Geografinio blokavimo problema labiausiai veikia tokias prekes ir paslaugas, kaip apranga, avalynė ir aksesuarai, materialioji spauda (knygos), kompiuterinė techninė įranga ir elektronika, orlaivių bilietai, automobilių nuoma, skaitmeninis turinys, pvz., srautinio duomenų siuntimo paslaugos, kompiuteriniai žaidimai ir programinė įranga, elektroninės knygos ir MP3. Daugumos vartotojų ir įmonių nuomone, komercinės veiklos subjektai turėtų informuoti klientus apie pardavimo ribojimą. Vartotojai pritarė politikos galimybei, kurią pasirinkus komercinės veiklos subjektų būtų reikalaujama sudaryti tarpvalstybinius komercinius sandorius, tačiau be pristatymo įpareigojimo. Dauguma įmonių nesutinka su įpareigojimu vykdyti pardavimą ir organizuoti pristatymą visoje Europos Sąjungoje ir atkreipia dėmesį į būtinybę paaisyti jų ūkinės ir sutarties laisvės, nes labai svarbu priderinti kainas įvairiose nacionalinėse rinkose. Didžioji

¹⁰ SWD (2012) 146 final, Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „Siekiant parengti gaires dėl Direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (Paslaugų direktyvos) 20 straipsnio 2 dalies taikymo“.

dauguma konsultacijose dalyvavusių grupių sutinka, kad taisyklių laikymasis ir informavimo reikalavimų vykdymas turėtų būti užtikrinami geriau.¹¹

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Komisija pradėjo didelį kontrolinio pirkimo tyrimą, per kurį tyrė apie 10 500 interneto svetainių Europos Sąjungoje ir modeliavo tipines tarpvalstybinio pirkimo situacijas. 2016 m. „Eurobarometro“ atliktas įmonių tarpusavio ryšių tyrimas parodė, kad įmonės (kaip galutiniai gaminių ir paslaugų naudotojai) ir vartotojai susiduria su panašiais apribojimais. Komisija išnagrinėjo daugybę skundų, susijusių su pirkimu užsienyje, ir atliko Paslaugų direktyvos 20 straipsnio vertinimą. 2015 m. gegužės mėn. Komisija pradėjo konkurencijos e. prekybos sektoriuje tyrimą ir nustatytus pradinius faktus apie geografinį blokavimą pranešė 2016 m. kovo mėn.¹² Šią iniciatyvą Komisija taip pat aptarė su valstybėmis narėmis Paslaugų ir Elektroninės komercijos direktyvų klausimų ekspertų grupėse.

- **Poveikio vertinimas**

Buvo atliktas šio pasiūlymo poveikio vertinimas¹³. 2016 m. balandžio 21 d. Reglamentavimo patikros valdyba pateikė teigiamą nuomonę dėl pateikto naujo poveikio vertinimo. Į Reglamentavimo patikros valdybos pastabas atsižvelgta galutiniame poveikio vertinime.

Galutiniame poveikio vertinime išnagrinėti penki scenarijai ir padarytos toliau išvardytos išvados. Apsvarstyta galimybė didinti skaidrumą (1 galimybė), tačiau vien jos priemonėmis tikslas nebus pasiektas. Daugiau privalumų turi didesnis skaidrumas ir draudimas blokuoti prieigą prie interneto svetainės (2 galimybė), derinami su automatiniu klientų nukreipimu į kitas interneto svetaines gavus tam jų sutikimą, tačiau tokiomis priemonėmis būtų išspręsta tik nedidelė problemų dalis. Tinkamiausia galimybė (3 galimybė) – šiuos du elementus taikyti apibrėžus tam tikras konkrečias situacijas, kuriose geografinis diskriminavimas būtų nepateisinamas (kai komercinės veiklos subjektas neorganizuoja prekių pristatymo į užsienį; kai paslaugos teikiamos elektroninėmis priemonėmis; kai paslaugos gautos kitur nei kliento valstybėje narėje). Kita galimybė (4 galimybė) – parengti papildomą pateisinamųjų priežasčių sąrašą, siekiant geriau paaiškinti Paslaugų direktyvos 20 straipsnio 2 dalies principus, tačiau tokia galimybė atmesta, nes yra per daug sudėtinga. Paskutinės galimybės (5 galimybė), kurią pasirinkus būtų komercinės veiklos subjektų reikalaujama organizuoti materialųjų prekių transportavimą į užsienį, atsisakyta, nes dėl jos atsirastų nepamatuoti didelių sąnaudų įmonėms.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Šis pasiūlymas taikomas ir komercinės veiklos subjektams, ir klientams, t. y. vartotojams ir įmonėms kaip galutiniams naudotojams. Prie šių kategorijų priskiriamos mažosios ir vidutinės įmonės ir labai mažos įmonės. Jei tokioms įmonėms būtų daroma išimčių, sumenkėtų priemonės veiksmingumas, nes elektronine prekyba Sąjungoje užsiima daugiausia mažosios ir vidutinės įmonės, įskaitant Sąjungoje veikiančias labai mažas įmones.

Pasiūlymas teigiamai paveiks konkurencingumą, nes vartotojams ir įmonėms pagerės prieiga prie prekių ir paslaugų vidaus rinkoje. Dėl tarptautinės prekybos pasakytina, kad šis

¹¹ Viešų konsultacijų santrauką žr. čia: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/full-report-results-public-consultation-geoblocking>.

¹² Pradinius rezultatus žr. čia:

http://ec.europa.eu/competition/antitrust/sector_inquiries_e_commerce.html.

¹³ SWD(2016)173 ir SWD(2016)174.

reglamentas trečiosiose šalyse įsisteigusiems komercinės veiklos subjektams taikomas tik jei savo prekes arba paslaugas jie parduoda (arba ketina parduoti) klientams Sąjungoje.

Pasiūlymas susijęs su neelektronine ir elektronine terpe, jame atsižvelgta, jei reikia, į naujausią technologinę plėtrą, todėl jis tinka skaitmeninių technologijų ir interneto laikmečiui.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlyme ypač atsižvelgta į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 16 straipsnį (laisvė užsiimti verslu) ir 17 straipsnį (teisė į nuosavybę). Pagal ES teisės aktus komercinės veiklos subjektams jau taikomos galiojančios nediskriminavimo nuostatos. Komercinės veiklos subjektai gali ir toliau spręsti, kur ir kada savo prekes ir paslaugas siūlyti klientams. Šio reglamento nediskriminavimo nuostatomis ribojamos tik jų galimybės nepriimti pardavimo prašymo arba taikyti nevienodas sąlygas. Komercinės veiklos subjektai gali remtis visais kitais nepardavimo arba nevienodų sąlygų taikymo motyvais, pvz., jei gaminio nėra sandėlyje.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi poveikio Europos Sąjungos biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėjimas, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Reglamente numatyta, kad Komisija reguliariai peržiūrės pasiūlymo poveikį.

Siekdama užtikrinti vienodų metodų taikymą, Komisija stebės, kaip reglamento laikosi rinkos dalyviai visoje Sąjungoje. Ji taip pat įdėmiai stebės taisyklių poveikį.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

1 straipsnyje apibrėžiamas siūlomo reglamento dalykas ir taikymo sritis. Pasiūlymo taikymo sritis yra, kiek tik įmanoma, suderinta su Direktyvos 2006/123/EB taikymo sritimi, siekiant užtikrinti nuoseklumą ir kuo didesnę teisinį tikrumą komercinės veiklos subjektams ir klientams. Tai reiškia, *inter alia*, kad į šio reglamento taikymo sritį neįeina visuotinės neekonominės svarbos paslaugos, transporto paslaugos, garso ir vaizdo paslaugos, azartiniai lošimai, sveikatos priežiūros paslaugos ir kai kurios socialinės paslaugos. Teritorinė taikymo sritis nustatyta taip, kad būtų aprėpiami tiek Europos Sąjungoje įsisteigę komercinės veiklos subjektai, tiek komercinės veiklos subjektai, įsisteigę trečiosiose šalyse, tačiau savo prekes ir paslaugas parduodantys arba siekiantys parduoti klientams Sąjungoje. Be kitų dalykų, iš 1 straipsnio komercinės veiklos subjektams turėtų būti aišku, kad šio reglamento laikymasis savaime nereiškia, kad komercinės veiklos subjektas savo veiklą nukreipia į kai kurias valstybes nares, kaip numatyta Reglamente (EB) Nr. 593/2008¹⁴ ir Reglamente (ES) Nr. 1215/2012¹⁵, kuriais reguliuojami taikytinos teisės ir jurisdikcijos klausimai.

2 straipsnyje pateiktos reikalingos apibrėžtys.

3 straipsnyje komercinės veiklos subjektams nustatyti įpareigojimai nedrausti prieigos prie jų elektroninių sąsajų dėl klientų gyvenamosios vietos. Jame taip pat reikalaujama, kad klientus į kitas elektronines sąsajas komercinės veiklos subjektai nukreiptų tik gavę tam klientų

¹⁴ Reglamentas (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinės prievolės taikytinos teisės.

¹⁵ Reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo.

sutikimą ir pasirūpintų, kad elektroninės sąsajos variantas, kurį klientas norėjo pasiekti iki nukreipimo, būtų lengvai prieinamas. Tokių įpareigojimų komercinės veiklos subjektas neturi, jei prieigą apriboti arba klientus nukreipti į kitas elektronines sąsajas privaloma pagal teisės aktus. Šiais išskirtiniais atvejais komercinės veiklos subjektas privalo pateikti aiškias pateisinamąsias priežastis.

4 straipsnyje nustatytos trys konkrečios situacijos, kuriose klientų diskriminavimas dėl gyvenamosios vietos yra draudžiamas. Pirmoji situacija yra susijusi su materialųjų prekių pardavimu, jei komercinės veiklos subjektas nedalyvauja pristatant prekes į kliento valstybę narę. Antroji situacija yra susijusi elektroninėmis priemonėmis teikiamomis paslaugomis, kurių pagrindinė charakteristika nėra prieigos prie autorių teisėmis saugomų kūrinių arba kito saugomo turinio teikimas ir tokių kūrinių bei turinio naudojimas. Trečioji situacija numatyta paslaugoms, kurias komercinės veiklos subjektas klientui teikia kitoje nei kliento gyvenamosios vietos valstybėje narėje.

5 straipsnyje nustatytos konkrečiai su mokėjimu susijusios nediskriminavimo taisyklės. Pagal šias taisykles komercinės veiklos subjektai tam tikrais atvejais negali nepriimti mokėjimo priemonės (pvz., kredito arba debeto kortelės) arba diskriminuoti dėl jos.

6 straipsnyje numatyta, kad savaimė laikomi niekiniais tokie su komercinės veiklos subjektais sudaryti susitarimai, kuriuose pasyvusis pardavimas apribojamas tiek, kad pažeidžiamos šiame reglamente nustatytos taisyklės. Straipsnis parengtas tam, kad tos taisyklės nebūtų apeinamos susitarimų priemonėmis.

7 straipsnis susijęs su tuo, kaip valstybių narių institucijos užtikrina reikalavimų vykdymą.

Pagal 8 straipsnį valstybės narės turi paskirti vieną arba daugiau įstaigų, kurios praktiškai padėtų vartotojams, jei dėl šio reglamento kiltų ginčų.

9 straipsnyje numatyta, kad Komisija reguliariai peržiūrės šio reglamento taikymą. Ten nustatyta, kad per pirmąjį vertinimą turėtų būti visų pirma aiškinamasi, ar 4 straipsnio 1 dalies b punkte nustatytas diskriminavimo draudimas turėtų būti taikomas ir elektroninėmis priemonėmis teikiamoms paslaugoms, kurių pagrindinė charakteristika yra prieigos prie autorių teisėmis saugomų kūrinių arba kito saugomo turinio teikimas ir tokių kūrinių bei turinio naudojimas, jei komercinės veiklos subjektas turi atitinkamose teritorijose būtinas teises.

10 straipsnyje numatyti du galiojančių priemonių, susijusių su vartotojų apsauga (t. y. Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 ir Direktyvos 2009/22/EB), pakeitimai. Padarius pakeitimus, šis reglamentas būtų įrašytas į tų teisės aktų priedus, todėl jo vykdymą taip pat būtų galima užtikrinti Reglamente dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje ir ieškinių uždraudimo direktyvoje numatytais priemonėmis.

11 straipsnyje nustatytos įsigaliojimo ir taikymo sąlygos.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl geografinio blokavimo ir kitokių formų diskriminavimo dėl klientų pilietybės, gyvenamosios arba įsisteigimo vietos problemos sprendimo būdų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 ir Direktyva 2009/22/EB

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹⁶,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) siekiant tikslo užtikrinti sklandų vidaus rinkos kaip erdvės be vidinių sienų, kurioje garantuojamas laisvas judėjimas, *inter alia*, prekių ir paslaugų, veikimą, neužtenka pašalinti tik valstybines kliūtis, kaip, pavyzdžiui, tas, kurios skiria valstybes nares. Tokių kliūčių šalinimo veiksmingumą gali sumenkinti privačiųjų šalių sukurti su vidaus rinkos laisvėmis nesuderinami trukdžiai. Trukdžių atsiranda, kai komercinės veiklos subjektai vienoje valstybėje narėje blokuoja arba riboja prieigą prie savo elektroninių sąsajų, pavyzdžiui, interneto svetainių ir mobiliųjų prietaisų programėlių, klientams iš kitų valstybių narių, kurie pageidauja sudaryti tarpvalstybinius komercinius sandorius (tokie veiklos metodai vadinami geografiniu blokavimu). Trukdžių atsiranda ir tuomet, kai tam tikri komercinės veiklos subjektai klientams iš kitų valstybių narių ima taikyti kitokias prieigos prie prekių ir paslaugų bendrąsias elektroninės ir neelektroninės prekybos sąlygas. Nevienodą klientų aptarnavimą kartais galima objektyviai pateisinti, tačiau kitais atvejais komercinės veiklos subjektai grynai dėl komercinių priežasčių nesuteikia prieigos prie prekių arba paslaugų klientams, norintiems sudaryti tarpvalstybinius komercinius sandorius, arba taiko nevienodas tokios prieigos sąlygas;
- (2) kai kurie komercinės veiklos subjektai, tokiu būdu dirbtinai suskaidę vidaus rinką pagal vidaus sienas, trukdo laisvam prekių ir paslaugų judėjimui, todėl varžo klientų teises ir neleidžia jiems naudotis didesniu pasirinkimu ir optimaliomis sąlygomis. Tokie diskriminavimo būdai yra reikšmingi veiksniai, dėl kurių Sąjungoje tarpvalstybinių komercinių sandorių, įskaitant elektroninės prekybos sandorius, sudaroma palyginti mažai ir kurie trukdo naudotis visomis vidaus rinkoje sukurtomis augimo galimybėmis. Jei būtų išaiškinta, kokiose situacijose toks nevienodas

¹⁶

OL C [...], [...], p. [...].

aptarnavimas yra nepateisinamas, visiems tarpvalstybinių sandorių dalyviams sąlygos turėtų būti aiškesnės ir jie turėtų teisinį tikrumą, taip pat būtų užtikrinta, kad nediskriminavimo taisyklės būtų veiksmingai taikomos ir užtikrinamas jų laikymasis visoje vidaus rinkoje;

- (3) pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB¹⁷ 20 straipsnį valstybės narės turi užtikrinti, kad Sąjungoje įsisteigę paslaugų teikėjai paslaugų gavėjus aptarnautų vienodai, nepriklausomai nuo jų pilietybės arba gyvenamosios vietos. Tačiau ši nuostata nepakankamai veiksminga, kad diskriminavimas būtų pašalintas, o ją taikant teisinio netikrumo nesumažėjo, visų pirma todėl, kad pagal šią nuostatą galima pateisinti aptarnavimo skirtumus, ir dėl keblumų praktiškai užtikrinti jos laikymąsi. Be to, geografinis blokavimas ir kitokių rūšių diskriminavimas dėl pilietybės, gyvenamosios arba įsisteigimo vietos gali rasti ir dėl trečiosiose šalyse įsisteigusių komercinės veiklos subjektų, kuriems ta direktyva netaikoma, veiksmų;
- (4) todėl, kad būtų užtikrintas sklandus vidaus rinkos veikimas, šiame reglamente nustatytos tikslinės priemonės (aiškių, vienodų ir veiksmingų taisyklių, taikomų nustatytais atvejais, rinkinys) yra būtinos;
- (5) šiuo reglamentu siekiama, kad komercinės veiklos subjektų ir klientų sudaromuose tarpvalstybiniuose komerciniuose prekių pardavimo ir paslaugų teikimo Sąjungoje sandoriuose nebūtų diskriminavimo, įskaitant geografinį blokavimą, dėl klientų pilietybės, gyvenamosios arba įsisteigimo vietos. Juo siekiama spręsti tiesioginio ir netiesioginio diskriminavimo problemą, todėl jis apima nepateisinamus aptarnavimo skirtumus, pagrįstus ir kitokiais skiriamaisiais kriterijais, kuriuos darant rezultatas gaunamas toks pats, kaip pritaikius kriterijus, tiesiogiai siejamus su klientų pilietybe, gyvenamąja arba įsisteigimo vieta. Tokie kriterijai gali būti pritaikyti remiantis, visų pirma, informacija apie fizinę kliento buvimo vietą, pavyzdžiui, IP adresą, kuriuo naudojamas jungiantis prie elektroninės sąsajos, pateiktą prekių pristatymo adresą, išsirinktą kalbą arba valstybę narę, kurioje išduota kliento mokėjimo priemonė;
- (6) atsižvelgiant į tai, kad, įgyvendinus Direktyvą 2006/123/EB, kai kurios reguliavimo ir administravimo kliūtys tam tikrų paslaugų sektoriuose komercinės veiklos subjektams pašalintos visoje Sąjungoje, turėtų būti užtikrintas šio reglamento ir Direktyvos 2006/123/EB taikymo srities nuoseklumas. Todėl šio reglamento nuostatos turėtų būti taikomos, *inter alia*, elektroninėmis priemonėmis teikiamoms ne garso ir vaizdo paslaugoms, kurių pagrindinė charakteristika yra prieigos prie autorių teisėmis saugomų kūrinių arba kito saugomo turinio teikimas ir tokių kūrinių arba turinio naudojimas, tačiau nuostatos turėtų būti taikomos laikantis 4 straipsnyje padarytos konkrečios išimties ir vėliau atlikus tos išimties vertinimą, kaip numatyta 9 straipsnyje. Todėl į šio reglamento taikymo sritį neįeina garso ir vaizdo paslaugos, įskaitant paslaugas, kurių pagrindinė charakteristika – prieigos prie sporto renginių transliacijų suteikimas ir kurios teikiamos pagal išimtinės teritorinės licencijas. Nepaisant šio reglamento nuostatų dėl nediskriminavimo dėl mokėjimo priemonių, prie jo taikymo srities neturėtų būti priskiriama ir prieiga prie mažmeninių finansinių paslaugų;
- (7) diskriminavimas gali pasireikšti ir transporto paslaugų sektoriuje, ypač parduodant keleivių vežimo bilietus. Tačiau su tuo susiję tam tikri bendrieji diskriminavimo draudimai, taikomi visiems veiklos būdams, kurių klausimus siekiama išspręsti šiuo

¹⁷ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (OL L 376, 2006 12 27, p. 36).

reglamentu, yra jau nustatyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1008/2008¹⁸, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1177/2010¹⁹ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 181/2011²⁰. Be to, ketinama artimiausiu metu tais tikslais iš dalies pakeisti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1371/2007²¹. Dėl šių priežasčių ir siekiant užtikrinti derėjimą su Direktyvos 2006/123/EB taikymo sritimi, transporto sektoriaus paslaugos neturėtų būti priskiriamos prie šio reglamento taikymo srities;

- (8) šis reglamentas neturėtų turėti įtakos apmokestinimo srityje taikomoms taisyklėms, nes Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo yra numatytas specialus pagrindas, kuriuo remiantis Sąjungos lygiu imamasi priemonių apmokestinimo klausimais;
- (9) remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 593/2008²², pasirinkimas, kurią teisę taikyti vartotojo ir verslininko, vykdančio komercinę ar profesinę veiklą įprastinės vartotojo gyvenamosios vietos valstybėje arba bet kokiomis priemonėmis nukreipiančio šią veiklą į tą valstybę ar kelias valstybes, tarp kurių yra ta valstybė, sudarytoms sutartims, negali iš vartotojo atimti apsaugos, kurią jam teikia nuostatos, kurių išimčių pagal tos valstybės, kurioje yra įprastinė vartotojo gyvenamoji vieta, teisę negalima daryti sutartyje. Remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1215/2012²³, bylose, susijusiose su vartotojo ir verslininko, vykdančio profesinę arba komercinę veiklą valstybėje narėje, kurioje yra vartotojo nuolatinė gyvenamoji vieta, arba kitu būdu tokią veiklą kreipiančiu į minėtą valstybę narę ar kelias valstybes, įskaitant tą valstybę narę, sudarytomis sutartimis, vartotojas gali ieškiniį kitai šaliai pareikšti valstybės narės, kurioje yra vartotojo nuolatinė gyvenamoji vieta, teismuose, o ieškiniai vartotojui gali būti pareikšti tik tuose teismuose;
- (10) šis reglamentas neturėtų paveikti Sąjungos teisės aktų, susijusių su teisiniu bendradarbiavimu civilinėse bylose, ypač Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 593/2008²⁴ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1215/2012²⁵ nuostatų dėl sutartinės prievolės taikytinos teisės ir jurisdikcijos, įskaitant tų teisės aktų ir nuostatų taikymą konkrečiais atvejais. Ypač svarbu, kad iš paprasčiausio fakto, kad komercinės veiklos subjektas veikia pagal šio reglamento

¹⁸ 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių (OL L 293, 2008 10 31, p. 3)

¹⁹ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1177/2010 dėl jūrų ir vidaus vandenų keliais vykstančių keleivių teisių, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 (OL L 334, 2010 12 17, p. 1)

²⁰ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 181/2011 dėl miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų transporto keleivių teisių, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 (OL L 55, 2011 2 28, p. 1)

²¹ 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1371/2007 dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų klaidų ištaisymas (OL L 315, 2007 12 3, p. 14)

²² 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinės prievolės taikytinos teisės (Roma I) (OL L 177, 2008 7 4, p. 6)

²³ 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 351, 2012 12 20, p. 1)

²⁴ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinės prievolės taikytinos teisės (Roma I) (OL L 177, 2008 7 4, p. 6)

²⁵ 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 351, 2012 12 20, p. 1)

nuostatas, nebūtų daroma išvada, kad jis nukreipia savo veiklą į vartotojo valstybę narę tokio taikymo tikslais;

- (11) diskriminavimas, kurį siekiama pašalinti šiuo reglamentu, paprastai vykdomas per viešai paskelbtas bendrąsias nuostatas, sąlygas ir kitokią informaciją, kurias nustato arba taiko susijęs komercinės veiklos subjektas arba kurios nustatytos arba taikomos jo vardu kaip prielaida gauti prieigą prie čia aptariamų prekių arba paslaugų. Prie tokių bendrųjų sąlygų priskiriamos, *inter alia*, kainos, mokėjimo ir pristatymo sąlygos. Viešai jas gali paskelbti komercinės veiklos subjektas arba tai gali būti daroma jo vardu įvairiomis priemonėmis, pvz., reklamoje rašomoje informacijoje, interneto svetainėse, iki sutarties sudarymo parengtuose dokumentuose arba sutarčių dokumentuose. Tokios sąlygos taikomos, jei nėra kitokio individualiai suderėto susitarimo, kurį komercinės veiklos subjektas ir klientas būtų sudarę tiesiogiai. Šio reglamento taikymo tikslais neturėtų būti laikoma, kad komercinės veiklos subjekto ir klientų individualiai sutartos nuostatos ir sąlygos yra prieigos bendrosios sąlygos;
- (12) ir vartotojai, ir įmonės, veikdami pagal šį reglamentą kaip klientai, turėtų būti saugomi nuo diskriminavimo dėl jų pilietybės, gyvenamosios arba įsisteigimo vietos. Tačiau tokia apsauga neturėtų būti teikiama klientams, kurie prekes arba paslaugas perka siekdami jas perparduoti, nes būtų paveiktos visur naudojamos įmonių tarpusavio platinimo sistemos (pvz., išrankiojo ir išskirtinio platinimo), kuriomis naudodamiesi gamintojai gali pasirinkti mažmeninės prekybos atstovus, laikydamiesi konkurencijos taisyklių;
- (13) nesvarbu, ar komercinės veiklos subjektas įsisteigęs valstybėje narėje, ar trečiojoje šalyje, poveikis, kurį vartotojams ir vidaus rinkai daro nevienodas aptarnavimas sudarant komercinius sandorius, susijusius su prekių pardavimu arba paslaugų teikimu Sąjungoje, yra toks pats. Todėl, siekiant užtikrinti, kad konkuruojantiems komercinės veiklos subjektams būtų taikomi tokie patys reikalavimai, šiame reglamente nustatytos priemonės visiems Sąjungoje veiklą vykdančioms komercinės veiklos subjektams turėtų būti taikomos vienodai;
- (14) kad klientai turėtų daugiau galimybių gauti informacijos, susijusios su prekių pardavimu ir paslaugų teikimu vidaus rinkoje, ir kad būtų daugiau skaidrumo, ypač kainų skaidrumo, komercinės veiklos subjektai neturėtų techninėmis arba kitokiomis priemonėmis varžyti visiškos ir vienodos klientų prieigos prie elektroninių sąsajų dėl klientų pilietybės, gyvenamosios arba įsisteigimo vietos. Tokios techninės priemonės apima, visų pirma, technologijas, kuriomis nustatoma fizinė kliento buvimo vieta, įskaitant IP adreso sekimo priemones, iš pasaulinės palydovinės navigacijos sistemos gaunamas koordinatas arba mokėjimo operacijos duomenis. Tačiau diskriminavimo draudimas, susijęs su prieiga prie elektroninių sąsajų, neturėtų būti aiškinamas kaip komercinės veiklos subjekto įpareigojimas sudaryti komercinius sandorius su klientais;
- (15) kai kurie komercinės veiklos subjektai turi skirtingus savo elektroninių sąsajų variantus, skirtus klientams iš įvairių valstybių narių. Galimybė turėti skirtingus sąsajų variantus turėtų likti, tačiau turėtų būti draudžiama klientą be aiškaus jo sutikimo nukreipti iš vieno elektroninės sąsajos varianto į kitą tokios sąsajos variantą. Visi elektroninės sąsajos variantai turėtų būti visada lengvai prieinami klientui;
- (16) prieigos prie elektroninės sąsajos blokavimas, ribojimas arba kliento nukreipimas be aiškaus jo sutikimo į alternatyvų tokios sąsajos variantą dėl priežasčių, susijusių su kliento pilietybe, gyvenamąja arba įsisteigimo vieta, gali būti reikalingas siekiant užtikrinti Sąjungos teisės aktuose arba pagal Sąjungos teisės aktus valstybių narių

priimtuose teisės aktuose nustatyto teisinio reikalavimo laikymąsi. Tokiais teisės aktais gali būti ribojama klientų prieiga prie tam tikrų prekių arba paslaugų, pvz., uždraudus tam tikrą turinį rodyti kai kuriose valstybėse narėse. Komercinės veiklos subjektams neturėtų būti trukdoma laikytis tokių reikalavimų, todėl jie turi turėti galimybę blokuoti, riboti prieigą arba tam tikrus klientus ar klientus, esančius tam tikrose teritorijose, nukreipti į kitą elektroninės sąsajos variantą, jei tik tai būtina dėl minėtos priežasties;

- (17) yra konkrečių situacijų, kuriose neįmanoma objektyviai pateisinti nevienodo klientų aptarnavimo, taikant bendrąsias prieigos sąlygas, įskaitant griežtą atsisakymą parduoti prekes arba suteikti paslaugas dėl priežasčių, susijusių su klientų pilietybe, gyvenamąja arba įsisteigimo vieta. Tokiose situacijose turi būti uždraustas bet koks diskriminavimas, todėl klientai turėtų turėti teisę, laikydamiesi konkrečių šiame reglamente nustatytų sąlygų, komercinius sandorius sudaryti tokiomis pačiomis sąlygomis kaip bet kuris vietinis klientas ir turėti visą ir vienodą prieigą prie visų įvairių siūlomų prekių arba paslaugų, nepriklausomai nuo jų pilietybės, gyvenamosios arba įsisteigimo vietos. Todėl, jei reikia, komercinės veiklos subjektai turėtų imtis priemonių diskriminavimo draudimo laikymuisi užtikrinti, jei susijusiems klientams priešingu atveju būtų trukdoma gauti tokią visišką ir vienodą prieigą. Vis dėlto tokiose situacijose taikomas draudimas neturėtų būti aiškinamas kaip užkertantis kelią komercinės veiklos subjektams specialiais pasiūlymais ir skirtingomis sąlygomis nukreipti savo veiklą į įvairias valstybes nares arba į tam tikrų grupių klientus, be kita ko, sukuriant tam tikrai šaliai pritaikytas elektronines sąsajas;
- (18) pirmą situaciją – komercinės veiklos subjektas parduoda prekes, tačiau nei pats toks subjektas, nei kas nors kitas jo vardu nepristato prekių į valstybę narę, kurioje gyvena klientas. Tokioje situacijoje klientui turėtų būti suteikta galimybė prekes pirkti lygiai tokiomis pačiomis sąlygomis, įskaitant kainą ir prekių pristatymo sąlygas, kokiomis jas perka panašūs klientai, gyvenantys toje valstybėje narėje, kurioje veiklą vykdo komercinės veiklos subjektas. Tai galėtų reikšti, kad užsienio klientas prekes turės atsiimti toje valstybėje narėje arba kitoje valstybėje narėje, į kurią komercinės veiklos subjektas jas pristato. Tokioje situacijoje nereikia registruotis PVM mokėtoju kliento valstybėje narėje ir organizuoti prekių pristatymo į užsienį;
- (19) antrą situaciją – komercinės veiklos subjektas elektroninėmis priemonėmis teikia kitokias paslaugas nei paslaugos, kurių pagrindinė charakteristika yra prieigos prie autorių teisėmis saugomų kūrinių arba kito saugomo turinio teikimas ir tokių kūrinių arba turinio naudojimas, pvz., teikia debesijos, duomenų saugyklų, interneto svetainių prieglobos ir ugniasienės paslaugas. Šiuo atveju fizinis pristatymas nebūtinai, nes paslaugos teikiamos elektroninėmis priemonėmis. Pridėtinės vertės mokesčių komercinės veiklos subjektas gali deklaruoti ir sumokėti supaprastinta tvarka pagal vieno langelio principu veikiančios minimaliosios PVM sistemos taisykles, nustatytas Tarybos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 282/2011²⁶;
- (20) galiausiai, jei komercinės veiklos subjektas teikia paslaugas, o jas klientas gauna tokio subjekto patalpose arba tokio subjekto pasirinktoje vietoje, kurios yra kitur nei valstybėje narėje, kurios pilietybę turi klientas arba kurioje yra jo gyvenamoji ar įsisteigimo vieta, nevienodų bendrųjų prieigos sąlygų taikymas, siejamas su tokiais

²⁶

2011 m. kovo 15 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 282/2011, kuriuo nustatomos Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos įgyvendinimo priemonės (OL L 77, 2011 3 23, p. 1).

kriterijais, taip pat neturėtų būti pateisinamas. Tokios situacijos gali būti atitinkamai susijusios su tokių paslaugų teikimu, kaip apgyvendinimas viešbutyje, sporto renginiai, automobilių nuoma, įėjimas į muzikos šventes arba laisvalaikio parkus. Tokiose situacijose komercinės veiklos subjektas neturi nei registruotis PVM mokėtoju kitoje valstybėje narėje, nei organizuoti prekių pristatymo į užsienį;

- (21) visose tokiose situacijose, remiantis reglamentų (EB) Nr. 593/2008 ir (ES) Nr. 1215/2012 nuostatomis dėl sutartiniais įsipareigojimams taikytinos teisės ir dėl jurisdikcijos, komercinės veiklos subjektui šio reglamento laikymasis nesudaro jokių papildomų išlaidų, susijusių su jurisdikcija arba taikytinos teisės skirtumais, jei komercinės veiklos subjektas nevykdo veiklos kliento valstybėje narėje, savo veiklos nekreipia į tokią valstybę narę arba jei klientas nėra vartotojas. Antraip, jei komercinės veiklos subjektas vykdo veiklą vartotojo valstybėje narėje arba kreipia savo veiklą į tokią valstybę narę, yra aišku, kad toks subjektas nori užmegzti komercinius ryšius su vartotojais toje valstybėje narėje, todėl į visas tokias išlaidas gali atsižvelgti;
- (22) jei komercinės veiklos subjektui taikoma specialioji schema, numatyta Tarybos direktyvos 2006/112/EB²⁷ XII antraštinės dalies 1 skyriuje, tokio subjekto nereikalaujama mokėti PVM. Komercinės veiklos subjektams, paslaugas teikiantiems elektroninėmis priemonėmis, draudimas taikyti skirtingas prieigos sąlygas dėl priežasčių, susijusių su kliento pilietybe, gyvenamąja arba įsisteigimo vieta, reikštų reikalavimą registruotis, kad būtų vykdoma PVM apskaita kitose valstybėse narėse, ir galėtų būti susijęs su papildomomis išlaidomis, tačiau toks reikalavimas būtų neproporcingas, palyginti su atitinkamų komercinės veiklos subjektų dydžiu ir charakteristikomis. Todėl, kol taikoma tokia schema, tokiems komercinės veiklos subjektams turėtų būti daroma draudimo išimtis;
- (23) visose tokiose situacijose komercinės veiklos subjektai tam tikrais atvejais dėl priežasčių, susijusių su kliento pilietybe, gyvenamąja arba įsisteigimo vieta, negali parduoti prekių arba suteikti paslaugų tam tikriems klientams arba klientams tam tikrose teritorijose, nes Sąjungos teisės aktuose arba pagal Sąjungos teisės aktus valstybių narių priimtuose teisės aktuose yra nustatytas konkretus draudimas arba tam tikras reikalavimas. Pagal Sąjungos teisės aktus valstybių narių teisės aktuose gali būti reikalaujama, kad komercinės veiklos subjektai laikytųsi knygų kainodaros tam tikrų taisyklių. Kiek tik įmanoma, komercinės veiklos subjektams neturėtų būti trukdoma laikytis tokių teisės aktų;
- (24) pagal Sąjungos teisės aktus komercinės veiklos subjektai iš esmės laisvai sprendžia, kokias mokėjimo priemones, įskaitant mokėjimo priemonės prekės ženklus, priimti. Vis dėlto, jei mokėjimo priemonė išsirinkta, komercinės veiklos subjektai, atsižvelgdami į galiojančius teisinius mokėjimo paslaugų pagrindus, neturi priežasčių diskriminuoti klientų Sąjungoje, nesudarydami tam tikrų komercinių sandorių arba tiems sandoriams taikydami nevienodas mokėjimo sąlygas dėl priežasčių, susijusių su kliento pilietybe, gyvenamąja arba įsisteigimo vieta. Šiomis konkrečiomis aplinkybėmis turėtų būti taip pat aiškiai uždrausta klientus aptarnauti nevienodai dėl nepateisinamų priežasčių, susijusių su mokėjimo sąskaitos buvimu, mokėjimo paslaugų teikėjo įsisteigimo arba mokėjimo priemonės išdavimo vietomis Sąjungoje. Reikia priminti ir tai, kad Reglamentu (ES) Nr. 260/2012 visiems lėšų gavėjams,

²⁷ 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006 12 11, p. 1–118)

įskaitant komercinės veiklos subjektus, uždrausta reikalauti, kad banko sąskaitos būtų tam tikroje valstybėje narėje, kad mokėjimas eurai būtų priimtas;

- (25) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2015/2366/ES²⁸ nustatytais griežtais elektroninio mokėjimo inicijavimo ir apdorojimo reikalavimais sumažinta sukčiavimo rizika, siejama su visomis naujomis ir tradicinėmis mokėjimo priemonėmis, ypač elektroniniu mokėjimu. Mokėjimo paslaugų teikėjai įpareigoti taikyti griežtą kliento autentiškumo patvirtinimą – tokį autentiškumo patvirtinimo procesą, kurį vykdant patvirtinamas mokėjimo paslaugos naudotojo tapatybės arba mokėjimo operacijos tikrumas. Pagal dar griežtesnius nuotolinių sandorių, pvz., elektroninio mokėjimo, saugumo reikalavimus būtina sandorio sumą ir lėšų gavėjo sąskaitą susieti dinamiškai, siekiant papildomai apsaugoti naudotojus kuo labiau mažinant klaidų ir sukčiavimo antpuolių riziką. Pritaikius šias nuostatas, sukčiavimo atliekant mokėjimą už nacionalinius ir tarpvalstybinius pirkinius rizika tampa vienodo lygio, todėl ji negali būti naudojama kaip argumentas nesudaryti komercinių sandorių arba Sąjungoje juos sudaryti diskriminacinėmis sąlygomis;
- (26) šiuo reglamentu nedaroma poveikio konkurencijos taisyklių taikymui, visų pirma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 ir 102 straipsniams. Laikoma, kad susitarimais, kuriais komercinės veiklos subjektams draudžiama su tam tikrais klientais arba su klientais tam tikrose teritorijose sudaryti pasyviojo pardavimo sandorius, kaip numatyta Komisijos reglamente (ES) Nr. 330/2010²⁹, iš esmės varžoma konkurencija, todėl jiems negali būti daroma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 1 dalyje nustatyto draudimo išimtis. Net jei tokių susitarimų neapima Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnis, pritaikius šį reglamentą, jie trukdytų vidaus rinkai sklandžiai veikti ir jais galėtų būti naudojamosi siekiant apeiti šio reglamento nuostatas. Todėl atitinkamos tokių susitarimų ir kitų susitarimų pasyviojo pardavimo nuostatos, kurių laikydamiesi komercinės veiklos subjektai turėtų pažeisti šį reglamentą, turėtų būti savaime laikomos niekinėmis. Tačiau šis reglamentas, ypač jo nuostatos dėl prekių ir paslaugų prieigos, neturėtų daryti įtakos susitarimams, kuriais ribojamas aktyvusis pardavimas, kaip numatyta Reglamente (ES) Nr. 330/2010;
- (27) valstybės narės turėtų paskirti vieną arba daugiau įstaigų, kurių atsakomybė būtų imtis veiksmingų priemonių, kad būtų stebimas ir užtikrinamas šio reglamento nuostatų laikymasis. Valstybės narės turėtų taip pat užtikrinti, kad komercinės veiklos subjektams būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios sankcijos, jeigu jie pažeistų šį reglamentą;
- (28) vartotojai turėtų turėti galimybę gauti atsakingų institucijų pagalbą, įskaitant standartinę skundo formą, kad taikant šį reglamentą kylantys ginčai su komercinės veiklos subjektais būtų lengviau išsprendžiami;
- (29) šis reglamentas turėtų būti reguliariai vertinamas, kad prireikus būtų pasiūlyta jo pakeitimų. Per pirmąjį vertinimą turėtų būti visų pirma nagrinėjama galimybė 4 straipsnio 1 dalies b punkte nustatytą diskriminavimo draudimą taikyti ir

²⁸ 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/2366 dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2002/65/EB, 2009/110/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 ir panaikinama Direktyva 2007/64/EB (OL L 337, 2015 12 23, p. 35–127).

²⁹ 2010 m. balandžio 20 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 330/2010 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 3 dalies taikymo vertikalųjų susitarimų ir suderintų veiksmų rūšims (OL L 102, 2010 4 23, p. 1).

elektroninėmis priemonėmis teikiamoms paslaugoms, kurių pagrindinė charakteristika yra prieigos prie autorių teisėmis saugomų kūrinių arba kito saugomo turinio teikimas ir tokių kūrinių bei turinio naudojimas, jei komercinės veiklos subjektas turi atitinkamose teritorijose būtinas teises;

- (30) kad būtų lengviau užtikrinti veiksmingą šiame reglamente nustatytų taisyklių laikymąsi, su tomis taisyklėmis susijusius klausimus turėtų būti įmanoma spręsti naudojantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 2006/2004³⁰ numatytais tarpvalstybinio kompetentingų institucijų bendradarbiavimo mechanizmais. Tačiau Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 taikomas tik vartotojų interesų apsaugos teisės aktams, todėl tokiomis priemonėmis turėtų būti naudojamosi tik jei klientas yra vartotojas. Todėl Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (31) siekiant suteikti galimybes dėl šiam reglamentui prieštaraujančių teisės aktų pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/22/EB³¹ kreiptis į teismą dėl preliminarus sprendimo, kad būtų apsaugoti kolektyviniai vartotojų interesai, ta direktyva turėtų būti taip pat iš dalies pakeista, kad į jos I priedą būtų įrašyta nuoroda į šį reglamentą;
- (32) komercinės veiklos subjektai, valdžios įstaigos ir kitos suinteresuotosios šalys turėtų turėti pakankamai laiko prisitaikyti prie šio reglamento nuostatų ir užtikrinti atitiktį joms. Atsižvelgiant į specifines elektroninėmis priemonėmis teikiamų paslaugų (išskyrus paslaugas, kurių pagrindinė charakteristika – prieigos prie autorių teisėmis saugomų kūrinių arba kitokio saugomo turinio teikimas ir tokių kūrinių arba turinio naudojimas) charakteristikas, 4 straipsnio 1 dalies b punkte nustatytą draudimą, siejamą su tokių paslaugų teikimu, dera taikyti nuo vėlesnės datos;
- (33) kad būtų pasiektas tikslas – veiksmingai spręsti tiesioginio ir netiesioginio diskriminavimo dėl klientų pilietybės, gyvenamosios arba įsisteigimo vietos problemą, dera priimti tiesiogiai visose valstybėse narėse taikomą reglamentą. Tai yra būtina siekiant užtikrinti vienodą nediskriminavimo taisyklių taikymą visoje Sąjungoje ir jų įsigaliojimą tuo pačiu metu. Tik reglamentu galima užtikrinti tokį aiškumą, vienodumą ir teisinį tikrumą, kuris yra būtinas siekiant, kad klientai galėtų visapusiškai naudotis tomis taisyklėmis;
- (34) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. neleisti, kad sudarydami komercinius sandorius su komercinės veiklos subjektais klientai būtų tiesiogiai ir netiesiogiai diskriminuojami dėl jų pilietybės, gyvenamosios arba įsisteigimo vietos, įskaitant geografinį blokavimą, valstybės narės negali deramai pasiekti, nes problema yra tarpvalstybinio pobūdžio, galiojantiems teisės aktams stinga aiškumo, o dėl masto ir galimo poveikio prekybai vidaus rinkoje tų tikslų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;

³⁰ 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo (Reglamentas dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje) (OL L 364, 2004 12 9, p. 1).

³¹ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/22/EB dėl ieškinių dėl uždraudimo ginant vartotojų interesus (OL L 110, 2009 5 1, p. 30).

- (35) šiame reglamente laikomasi pagrindinių teisių ir principų, pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Šiuo reglamentu siekiama ypač užtikrinti, kad būtų visiškai laikomasi tos chartijos 16 ir 17 straipsnių,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Tikslas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu siekiama prisidėti prie sklandaus vidaus rinkos veikimo draudžiant tiesioginį arba netiesioginį diskriminavimą dėl klientų pilietybės, gyvenamosios arba įsisteigimo vietos.
2. Šis reglamentas taikomas šiose situacijose:
 - (a) kai komercinės veiklos subjektas parduoda prekes, teikia paslaugas arba siekia parduoti prekes arba teikti paslaugas kitoje valstybėje narėje nei ta valstybė narė, kurioje yra kliento gyvenamoji arba įsisteigimo vieta;
 - (b) kai komercinės veiklos subjektas parduoda prekes, teikia paslaugas arba siekia parduoti prekes arba teikti paslaugas toje pačioje valstybėje narėje, kurioje yra kliento gyvenamoji arba įsisteigimo vieta, tačiau klientas turi kitos valstybės narės pilietybę;
 - (c) kai komercinės veiklos subjektas parduoda prekes, teikia paslaugas arba siekia parduoti prekes arba teikti paslaugas valstybėje narėje, kurioje klientas negyvena ir būna tik laikinai arba kurioje nėra jo įsisteigimo vietos.
3. Šis reglamentas netaikomas Direktyvos 2006/123/EB 2 straipsnio 2 dalyje nurodytai veiklai.
4. Šis reglamentas neturi įtakos mokesčių srityje taikomoms taisyklėms.
5. Šis reglamentas neturi įtakos Sąjungos teisės aktams dėl teismo bendradarbiavimo civilinėse bylose. Šio reglamento laikymosi faktas nereiškia, kad komercinės veiklos subjektas savo veiklą kreipia į valstybę narę, kurioje yra kliento nuolatinė arba faktinė gyvenamoji vieta, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 593/2008 6 straipsnio 1 dalies b punkte ir Reglamento (ES) Nr. 1215/2012 17 straipsnio 1 dalies c punkte.
6. Jei šio reglamento nuostatos prieštarauja Direktyvos 2006/123/EB 20 straipsnio 2 dalies nuostatomis, turi būti vadovaujama šio reglamento nuostatomis.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys pateiktos Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 282/2011 7 straipsnyje, Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2015/751³² 2 straipsnio 10, 20 ir 30 dalyse ir Direktyvos (ES) 2015/2366 4 straipsnio 8, 9, 11, 12, 14, 23, 24 ir 30 dalyse.

Kitų vartojamų terminų apibrėžtys:

³² 2015 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/751 dėl tarpbankinių mokesčių už kortele grindžiamas mokėjimo operacijas (OL L 123, 2015 5 19, p. 1).

- (b) vartotojas – fizinis asmuo, kuris veikia siekdamas tikslų, nesusijusių su jo amatu, verslu ar profesija;
- (c) klientas – vartotojas, kuris yra tam tikros valstybės narės pilietis, arba įmonė, kuri yra tam tikros valstybės narės juridinis asmuo, arba kurio (kurios) gyvenamoji arba įsisteigimo vieta yra valstybėje narėje ir kuris ketina pirkti arba perka prekę arba paslaugą Sąjungoje, bet ne tam, kad ją perparduotų;
- (d) bendrosios prieigos sąlygos – visos nuostatos, sąlygos ir kita informacija, įskaitant pardavimo kainą, kuriomis reguliuojama klientų prieiga prie komercinės veiklos subjekto siūlomų prekių arba paslaugų; tokias sąlygas nustato, taiko ir viešai skelbia komercinės veiklos subjektas arba tai daroma jo vardu, jei toks subjektas ir klientas nėra sudarę individualaus susitarimo;
- (e) prekė – materialus kilnojamasis daiktas, išskyrus daiktus, parduodamus vykdant sprendimą arba kitais įstatymuose numatytais atvejais; vanduo, dujos ir elektros energija pagal šį reglamentą pripažįstami prekėmis, jeigu paruošta parduoti jų ribotas tūris arba nustatytas kiekis;
- (f) elektroninė sąsaja – visa komercinės veiklos subjekto arba tokio subjekto vardu naudojama programinė įranga, įskaitant interneto svetainę ir taikomąsias programas, kuria klientams suteikiama prieiga prie komercinės veiklos subjekto prekių ir paslaugų, kad būtų sudaromi komerciniai tų prekių ir paslaugų sandoriai;
- (g) paslauga – bet kokia savarankiška, paprastai už užmokestį vykdoma ekonominė veikla, kaip nurodyta Sutarties 57 straipsnyje;
- (h) komercinės veiklos subjektas – fizinis arba juridinis asmuo, nesvarbu, ar privatus, ar priklauso valstybei, kuris veikia arba kurio vardu ar pavedimu kitas asmuo veikia, siekdamas su jo amatu, verslu ar profesija susijusių tikslų.

3 straipsnis

Prieiga prie elektroninių sąsajų

1. Komercinės veiklos subjektai techninėmis arba kitokiomis priemonėmis neblokuoja arba neriboja klientų prieigos prie savo elektroninių sąsajų dėl priežasčių, susijusių su kliento pilietybe, gyvenamąja arba įsisteigimo vieta.
2. Komercinės veiklos subjektai nenukreipia klientų dėl priežasčių, susijusių su kliento pilietybe, gyvenamąja arba įsisteigimo vieta, į kitą savo elektroninės sąsajos variantą, kuris nuo elektroninės sąsajos, kurią pasiekti klientas norėjo nuo pat pradžių, skiriasi informacijos išdėstymu, vartojama kalba arba kitomis charakteristikomis, dėl kurių tokia sąsaja tampa pritaikyta klientams, turintiems tam tikrą pilietybę, gyvenamąją arba įsisteigimo vietą, nebent klientas, prieš būdamas nukreiptas, duotų tam aiškų savo sutikimą.

Jei nukreipimas įvykdytas gavus aiškų kliento sutikimą, pirminis elektroninės sąsajos variantas lieka lengvai prieinamas tam klientui.
3. 1 ir 2 dalyse nustatyti draudimai netaikomi, jei tam tikrų klientų arba klientų tam tikrose teritorijose prieigą būtina blokuoti arba riboti ar jei tokius klientus būtina nukreipti į kitus elektroninės sąsajos variantus tam, kad būtų laikomasi Sąjungos teisės aktuose arba pagal Sąjungos teisės aktus valstybių narių priimtuose teisės aktuose nustatyto teisinio reikalavimo.

4. Jei komercinės veiklos subjektas pagal 4 dalį blokuoja arba riboja klientų prieigą prie elektroninės sąsajos arba klientus nukreipia į kitus elektroninės sąsajos variantus, komercinės veiklos subjektas pateikia aiškias pateisinamąsias priežastis. Tokios priežastys pateikiamos tos elektroninės sąsajos kalba, prieigą prie kurios klientas norėjo gauti pirmiausia.

4 straipsnis

Prieiga prie prekių arba paslaugų

1. Šiose situacijose komercinės veiklos subjektai netaiko skirtingų prieigos prie prekių arba paslaugų bendrųjų sąlygų dėl priežasčių, susijusių su kliento pilietybe, gyvenamąja arba įsisteigimo vieta:
 - (a) kai komercinės veiklos subjektas parduoda prekes, tačiau toks subjektas nepristato prekių į kliento valstybę narę arba toks pristatymas nevykdomas to subjekto vardu;
 - (b) kai komercinės veiklos subjektas elektroninėmis priemonėmis teikia paslaugas, kurių pagrindinė charakteristika nėra prieigos prie autorių teisėmis saugomų kūrinių arba kito saugomo turinio teikimas ir tokių kūrinių bei turinio naudojimas;
 - (c) kai komercinės veiklos subjektas teikia kitokias nei b punkte nurodytosios paslaugas ir jos yra teikiamos klientui tokio subjekto patalpose arba fizinėje vietoje, kurioje toks subjektas vykdo veiklą, bet ne valstybėje narėje, kurios pilietybę turi klientas arba kurioje yra jo gyvenamoji arba įsisteigimo vieta.
2. 1 dalies b punkte nustatytas draudimas netaikomas komercinės veiklos subjektams, kurie pagal Direktyvos 2006/112/EB XII antraštinės dalies 1 skyriaus nuostatas yra atleisti nuo PVM.
3. 1 dalyje nustatytas draudimas netaikomas, jei pagal konkrečią Sąjungos teisės aktų arba pagal Sąjungos teisės aktus valstybių narių priimtų teisės aktų nuostatą komercinės veiklos subjektas negali parduoti prekių arba teikti paslaugų tam tikriems klientams arba klientams tam tikrose teritorijose.

1 dalyje nustatytas draudimas netrukdo komercinės veiklos subjektams nustatyti skirtingas knygų pardavimo kainas klientams tam tikrose teritorijose, jei toks reikalavimas tiems subjektams nustatytas pagal Sąjungos teisės aktus valstybių narių priimtuose teisės aktuose.

5 straipsnis

Nediskriminavimas dėl priežasčių, susijusių su mokėjimu

1. Komercinės veiklos subjektai netaiko skirtingų mokėjimo už parduodamas prekes arba teikiamas paslaugas sąlygų dėl priežasčių, susijusių su kliento pilietybe, gyvenamąja arba įsisteigimo vieta, mokėjimo sąskaitos buvimo vieta, mokėjimo paslaugų teikėjo įsisteigimo vieta arba mokėjimo priemonės išdavimo vieta Sąjungoje, jei:
 - (a) mokėjimas atliekamas vykdant elektronines operacijas kredito pervedimo priemone, tiesioginiu debetu arba pasinaudojus kortele grindžiama mokėjimo priemone, kurios mokėjimo ženklas tas pats;

- (b) lėšų gavėjas pagal Direktyvą (ES) 2015/2366 mokėtojo reikalauja griežto kliento autentiškumo patvirtinimo ir
 - (c) mokama valiuta, kurią priima lėšų gavėjas.
2. 1 dalyje nustatytu draudimu neribojamos komercinės veiklos subjektų galimybės reikalauti mokesčio už kortele grindžiamos mokėjimo priemonės naudojimą, jei tokios priemonės tarpbankiniai mokesčiai neregamentuojami pagal Reglamento (ES) 2015/751 II skyrių, ir už tokias mokėjimo paslaugas, kurioms netaikomas Reglamentas (ES) Nr. 260/2012. Tokie mokesčiai neviršija komercinės veiklos subjekto patiriamų sąnaudų, susijusių su mokėjimo priemonės naudojimu.

6 straipsnis

Pasyviojo pardavimo susitarimai

Jei susitarimais komercinės veiklos subjektams nustatyti įpareigojimai dėl pasyviojo pardavimo juos verčia elgtis pažeidžiant šį reglamentą, tokie susitarimai savaime tampa niekiniais.

7 straipsnis

Valstybių narių įstaigų užtikrinamas reikalavimų vykdymas

1. Kiekviena valstybė narė paskiria įstaigą arba įstaigas, atsakingas už šio reglamento vykdymą. Valstybės narės pasirūpina, kad šio reglamento vykdymą užtikrinti paskirta įstaiga arba įstaigos turėtų tinkamų ir veiksmingų priemonių.
2. Valstybės narės nustato sankcijų už šio reglamento nuostatų pažeidimus taikymo taisyklės ir imasi visų priemonių, kurios yra būtinos joms įgyvendinti. Nustatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios.

8 straipsnis

Pagalba vartotojams

1. Kiekviena valstybė narė įstaigą arba įstaigas įpareigoja teikti praktinę pagalbą vartotojams, jei taikant šį reglamentą tarp vartotojų ir komercinės veiklos subjektų kyla ginčų. Kiekviena valstybė narė paskiria įstaigą arba įstaigas, atsakingas už šią užduotį.
2. 1 dalyje nurodytos įstaigos siūlo vartotojams standartines formas, kuriomis skundai gali būti teikiami 1 dalyje ir 7 straipsnio 1 dalyje nurodytoms įstaigoms. Komisija padeda toms įstaigoms parengti šią standartinę formą.

9 straipsnis

Peržiūros sąlyga

1. Iki *[įrašyti datą – dveji metai nuo šio reglamento įsigaliojimo]* ir paskui kas penkerius metus Komisija Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui pateikia šio reglamento vertinimo ataskaitą. Jei reikia, prie ataskaitos pridedamas pasiūlymas reglamentą iš dalies keisti atsižvelgiant į teisės aktų, technikos ir ekonomikos pokyčius.
2. Atliekant 1 dalyje nurodytą vertinimą siekiama visų pirma išsiaiškinti, ar 4 straipsnio 1 dalies b punkte nustatytas draudimas turėtų būti taikomas ir elektroninėmis

priemonėmis teikiamoms paslaugoms, kurių pagrindinė charakteristika yra prieigos prie autorių teisėmis saugomų kūrinių arba kito saugomo turinio teikimas ir tokių kūrinių bei turinio naudojimas, jei komercinės veiklos subjektas turi atitinkamose teritorijose būtinas teises.

10 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 ir Direktyvos 2009/22/EB daliniai pakeitimai

1. Į Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 priedą įrašomas [įrašyti eilės numerį] punktas: „[eilės numeris] [visas šio reglamento pavadinimas] (OL L XX, metai XX XX, p. X) tik jei klientas yra vartotojas, kaip apibrėžta Reglamento XXXX/metai 2 straipsnio 3 dalyje.“
2. Į Direktyvos 2009/22/EB I priedą įrašomas [įrašyti eilės numerį] punktas: „[eilės numeris] [visas šio reglamento pavadinimas] (OL L XX, metai XX XX, p. X).“

11 straipsnis

Baigiamosios nuostatos

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

Jis taikomas nuo *[įrašyti datą – šeši mėnesiai nuo šio reglamento paskelbimo]*.

Tačiau 4 straipsnio 1 dalies b punktas taikomas nuo 2018 m. liepos 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas